

Saksdokument

Digitaliseringsstyret for
høyere utdanning og forskning

Til Digitaliseringsstyret
Dato 01.10.2021
Saksnummer 41/21
Saksarkivnr. 21/00012
Sakstype V-sak

Råd til Unit sin myndighetsrolle
Styring av tjenesteutvikling

Saksansvarlig Tom Røtting
Saksbehandler Hildegunn Vada,
Maria Luces,
Andreas Solberg

Datadeling som fellestjeneste

Bakgrunn

9. juni 2021 fikk Digitaliseringsstyret en orientering om hvilke gevinster sektoren vil oppnå ved innføring av en fellestjeneste for datadeling. I tillegg til å peke på betydningen av å se på datadeling i et innovasjonsperspektiv, hvor (student)data også eksponeres mot tredjeparter, pekte Digitaliseringsstyret spesielt på at tjenesten må etableres som en fellestjeneste.

I dag skjer det aller meste av datadeling og integrasjoner gjennom manuelle prosesser. Dette fører til at sektoren har dårlig oversikt over hvilke data som er delt med hvem. Eventuelle oversikter vedlikeholdes manuelt og løpende endringer blir ikke fanget opp. Resultatet er at data deles uten kontroll og oversikt, samt at personvernlovgivningen ikke overholdes: ***Vi vet ikke hvilke data vi har delt med hvem, om hvem.***

Data lagres og vedlikeholdes i dag mange steder, det er få muligheter for å utveksle data på tvers innad i og mellom institusjonene. Data som burde vært åpne og lett tilgjengelige er ofte ikke det. Ansvarsforholdene er uklare, og koordinering mangler. Hver institusjon har sine løsninger, begreper og prosesser, og for tjenesteleverandørene fremstår sektoren fragmentert og uoversiktlig – noe som gjør det vanskelig å skape gode digitale tjenester for våre studenter, forskere og ansatte.

Vurdering

Gjennom datadelingsprosjektet har UiO, Uninett og Unit samarbeidet om å etablere en fellestjeneste basert på BOTT:IntArk, som UiO opprinnelig utviklet for sine behov og som nå er under innføring i BOTT-institusjonene. Tjenesten består av tre komponenter:

- **Referansearkitektur og styringsregler** for hvordan kunnskapssektoren deler data på en omforent måte

- **Support og rådgivning** for institusjoner og dataforvaltere om hvordan dele og forvalte data, samt tilgang til et bredt kompetansemiljø
- **Teknisk datadelingsplattform**

En ny fellestjeneste for datadeling er en sentral forutsetning for å oppnå målbildene knyttet til effektiv, sikker og fremtidsrettet praksis og infrastruktur for deling av data i sektoren. Mer detaljert beskrivelse av tjenesten og oppsummering av gevinster finnes i vedlegg 41A.

Datadelingstjenesten vil gi kostnadseffektivisering og driftsfordeler gjennom koordineringsarbeid, automatisering, effektivisering av systemoppgraderinger, standardisering og gjenbruk av løsninger.

Kostnadsfordeling

Datadelingstjenesten skal være brukerfinansiert i sin helhet. Kostnadene til fellestjenesten for datadeling fordeles mellom institusjonene med utgangspunkt i prinsippene fra enhetlige betalingsmodeller for fellestjenester. Gevinstene av datadeling vil direkte knyttes til både studenter, forskere og ansatte, og det foreslås derfor en fordelingsnøkkel som følger summen av antall FTE og studenter (iht. registrerte årsverk i DBH). Prisen vil bestå av etableringskostnad (trolig) og årlig tjenesteavgift, som inkluderer en lav fast årlig kostnad lik for alle institusjoner samt en variabel kostnad relatert til antall FTE og studenter. Totalrammen for årlig tjenesteavgift forventes å ligge på 10 millioner kroner (uten mva), for de 21 institusjonene underlagt KD, og vil justeres i takt med hvordan datadelingstjenesten utvikler seg over tid. Estimatenes dekker timebidraget knyttet til tjenesteforvaltning og videreutvikling av tjenesten, med dedikerte ressurser fra både Sikt og sektoren som utgjør 2 årsverk, samt leveransen av den tekniske infrastrukturen inkludert drift, vedlikehold og support. Institusjonene starter å betale for tjenesten når kontrakt med tjenesteleverandøren signeres. Første fakturering vil ta hensyn til når på året kunden inngår avtale om å benytte tjenesten.

Forslag til vedtak

Digitaliseringsstyret vedtar at det etableres en fellestjeneste for datadeling i høyere utdanning og forskning. Tjenesten forvaltes og videreutvikles av Sikt fra 01.01.2022, i tråd med sektorens tjenestestyrimodell.

Vedlegg

Vedlegg 41A: Fellestjeneste for datadeling